

DANİMARKA PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ RAPORU

Kopenhag Ticaret Müşavirliği / 2025

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	3
Standartlar.....	3
Akreditasyon.....	4
Onaylanmış Kuruluşlar.....	6
Bildirim Makamları.....	8
Danimarka İş İdaresi.....	9
Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi.....	10
Ürünler ve Piyasa Gözetimi Hakkında Kanun.....	10
AB Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliği	15
Danimarka'da Piyasa Gözetimi ve Denetimi.....	17

GİRİŞ

Bir AB üyesi ülke olarak Danimarka pazarına giriş de tamamiyle AB ile uyumlu kurallar ve yapı ile belirlenmektedir. Bir ürünün pazara girişi, ürünün standartları, uygunluk değerlendirmesi, etiketleme ve işaretleme ile başlamaktadır. Bu çalışmada, Danimarka'da ürün standartları, teknik düzenlemeler, uygunluk değerlendirme ve piyasa gözetimi ve denetiminin üzerinde kurulduğu yapılar ve kurallar hakkında ayrıntılı açıklamalar da bulunulacaktır.

Teknik düzenlemeler zorunlu ürün gerekliliklerini belirlerken, standartlar, üreticilere teknik düzenlemelerde belirlenen zorunlu gerekliliklere uyma konusunda yardımcı olan ürünlerin özelliklerine ilişkin gönüllü ayrıntılı teknik şartnameler ve kriterler içerir.

Uygunluk değerlendirme prosedürleri, bir ürünün ilgili tüm zorunlu ürün gerekliliklerine uygun olduğunu gösteren bir araçtır. Üçüncü taraf uygunluk değerlendirme, bağımsız uygunluk değerlendirme kuruluşlarının veya kamu otoritelerinin müdahalesini gerektirir ve genellikle orta ila yüksek riskli ürünler için gereklidir.

STANDARTLAR

DANISH STANDARDS

Standartlar, hayatımızın her alanında yer alan ürünler, hizmetler ve süreçler için teknik özellikler sağlayan gönüllü kılavuzlardır. Standartlar, genellikle bir standardın uygulanmasına ihtiyaç duyan paydaşların inisiyatifiyle özel standardizasyon kuruluşları tarafından geliştirilir. Her ne kadar standartlar gönüllülük esasına dayansa da, bunları kullanmak ürün ve hizmetlerinizin belirli bir kalite, güvenlik ve güvenilirlik seviyesine ulaştığını kanıtlar.

AB'de de standartlar harmonize edilmiş olarak 3 Avrupa standardizasyon kuruluşundan (ESO) biri tarafından kabul edilir:

Avrupa Standardizasyon Komitesi (CEN)

Avrupa Elektroteknik Standardizasyon Komitesi (Cenelec)

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI)

Ulusal düzeyde standardizasyon, ulusal standartları kabul eden ve yayınlayan ulusal standardizasyon kuruluşları (NSB'ler) tarafından yönetilir. NSB'ler aynı zamanda tüm Avrupa standartlarını ulusal standartlar olarak kabul etmek ve çelişen ulusal standartları geri çekmekle görevlidirler.

Danimarka'da ürünlerin tabi olması gereken standartları yayınlanan ve sorumlu olan ulusal kurum Danish Standards, Danimarka'daki ulusal standardizasyon kuruluşudur. Söz konusu kurum Avrupa kuruluşları CEN, CENELEC ve ETSI ile uluslararası standardizasyon kuruluşları ISO ve IEC'nin çalışmalarına katkıda bulunmaktadır. Ek bir bilgi olarak, bir Avrupa standardı veya uluslararası standart Danimarka'da uygulandığında, bu durum başlığa yansıtılır, örneğin; DS/EN veya DS/ISO şeklinde.

DANİMARKA AKREDİTASYON KURUMU

Kuruluş ve Yapısı ile Görevleri

DANAK 2002 yılında ticari bir vakıf olarak kurulmuş ve 2003 yılı başında faaliyete geçmiştir. Esasen, kuruluş 1973 yılından beri “Statens Tekniske Prøvenævn” adı altında test ve kalibrasyon için laboratuvarları onaylamakta olup yıllar içinde bu akreditasyon alanlarına yenileri eklenmiştir.

Danimarka Akreditasyon Fonu ifadesinin kısaltması olan DANAK, Danimarka'da Sanayi, Ticaret ve Mali İşler Bakanlığı'na bağlı Danimarka Güvenlik Teknolojisi Kurumu tarafından atanan ulusal akreditasyon kurumudur.

DANAK ticari bir vakıf olarak kurulduğunda, devlet idaresinden ayrılmış ve Skovlunde kasabası da merkezi olarak belirlenmiştir. Vakıf, hizmet talep edenler ile Danimarka Sanayi Konfederasyonu şeklinde örgütlenen ve Danimarkalı şirketlerin temsilcilerinden oluşan paydaşlar tarafından kurulmuştur.

DANAK, Danimarka İş Kurumu tarafından 2017 yılında “Ticari Vakıflar Yasası”ndan muaf tutulmuş olup Danimarka Güvenlik Teknolojisi Kurumu (Danish Safety Technology Authority) tarafından denetime ve mali kontrole tabidir. Bunun sonucu olarak da, DANAK, Danimarka Güvenlik Teknolojisi Kurumu ile yapılan sözleşme çerçevesinde Danimarka akreditasyon kurumu olarak akreditasyon görevlerini yerine getirmekle görevli tek kurumdur.

DANAK, akreditasyon konusunda uluslararası işbirlikleri de yürütmektedir. İşbirliği EA, IAF ve ILAC bünyesinde gerçekleşmekte ve DANAK bu kuruluşlar tarafından belirlenen kurallara uymaktadır. Bu durum, Danimarka'da verilen akreditasyonların dünya çapında tanınmasını da sağlamaktadır.

DANAK, çeşitli sektörlerde danışma komiteleri kurmuş olan bir Yönetim Kurulu tarafından yönetilmektedir.

DANAK iki bölüme ayrılmıştır:

- Öncelikle laboratuvar alanında olmak üzere test, kalibrasyon ve tıbbi muayene akreditasyonu.
- Belgelendirme, muayene ve doğrulama.

DANAK, büyük ölçüde akreditasyonlarla bağlantılı olarak müşterilerden gelen ödemelerle finanse edilmektedir.

DANAK'a ait web sitesinde akredite ettiği tüm kuruluşlara ait liste bulunmakta ve sektörel yada isim bazında bu verilere ulaşılabilmektedir.

Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları (Conformity Assessment Bodies) ve Onaylanmış Kuruluşlar (Notified Bodies) Kapsamındaki Görevi

Öncelikle, konuyu irdilemeden önce AB mevzuatına ve akreditasyon kavramına bakmamız gerekmektedir.

Akreditasyon, Avrupa uygunluk değerlendirme sistemindeki kamu kontrolünün son seviyesini temsil etmektedir. Bu sistem, uygunluk değerlendirme kuruluşlarının (örneğin laboratuvarlar, muayene veya belgelendirme kuruluşları) görevlerini yerine getirmek için teknik kapasiteye sahip olmalarını garanti etmek üzere tasarlanmıştır.

Üye ülkelerce düzenlenmiş sektörlerde ve gönüllü alanlarda kullanılan akreditasyon, uygunluk değerlendirmesine olan güveni artırmaktadır. Akreditasyon, AB genelinde ürünlerin, hizmetlerin, sistemlerin ve kuruluşların karşılıklı tanınmasına da hizmet etmektedir. Akreditasyon, bir ulusal akreditasyon kurumu tarafından, bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun uyumlaştırılmış standartlar tarafından belirlenen gereklilikleri ve uygulanabilir olduğu durumlarda, ilgili sektörel standartlarda belirtilenler de dahil olmak üzere tüm ek gereklilikleri karşıladığının onaylanmasıdır.

Bilindiği üzere, geniş bir ürün yelpazesi üçüncü taraf uygunluk değerlendirmesine tabi olmaktadır. Bu, düzenlenmemiş ürünlerin (non-regulated products) yanı sıra ulusal düzeyde veya AB düzeyinde düzenlenen ürünleri (regulated products:subject to strict and mandatory technical regulations) de içerir. AB düzeyinde, yani uyumlaştırılmış alanda düzenlenen ürünler için bu genellikle ulusal olarak belirlenmiş uygunluk değerlendirme kuruluşlarının -onaylanmış kuruluşlar- ürünü test etmesi ve ürün piyasaya sürülmeden önce bir uygunluk belgesi düzenlemesi anlamına gelmektedir.

Daha açık bir ifadeyle, akreditasyonun olabilmesi için, belirli bir uygunluk değerlendirme faaliyetini gerçekleştiren akredite edilebilir bir uygunluk değerlendirme kuruluşunun (tüzel kişiliğine bakılmaksızın) olması gerekir.

Akreditasyon, uygunluk değerlendirme kuruluşlarının görevlerini ilgili yönetmelik ve standartların gerektirdiği şekilde yerine getirecek teknik yeterliliğe sahip olduklarını temin ve tasdik eden standartlara dayalı bir faaliyettir. Akreditasyon, uygunluk değerlendirme kuruluşlarının belirli alanlarda görevlerini yerine getirme yeterliliğini, ayrıca, kamu yararına faaliyet göstermesi nedeniyle de uygunluk değerlendirme kuruluşlarının teknik yeterliliğini, güvenilirliğini ve dürüstlüğünü değerlendirir.

Akreditasyon nasıl işler?

Uygunluk değerlendirme kuruluşlarının akreditasyonu, yeterlilik kriterlerini tanımlayan uyumlaştırılmış standartlara dayanmaktadır.

Yeterlilik Kriterleri:

- Ulusal akreditasyon kurumu ve her bir uygunluk değerlendirme kuruluşu için (laboratuvarlar veya belgelendirme kuruluşları gibi),
 - Sektöre özgü gereklilikler için,
 - Ya da bölgesel ve uluslararası akreditasyon kuruluşları tarafından hazırlanan kılavuzlar için
- Ayrı ayrı tanımlanmış olabilir.

AB tek pazarındaki temel taşlardan biri, bir yerde onaylanan bir ürünün tüm AB'de pazarlanmasının serbest olmasıdır.

Örneğin, ürünler, AB'deki uyumlaştırılmış yönetmeliklere uygunluğu göstermek için CE işareti ile işaretlenmektedir. Düzenlemelere göre, üretici veya ithalatçı, güvenlik ve sağlık açısından büyük önem taşıyan ürünlerin düzenlemelere uygunluğunu belgelemek için tarafsız bir kuruluş kullanmak zorundadır. Bu tarafsız kuruluşlara onaylanmış kuruluşlar denmektedir ve bunlar belgelendirme kuruluşları, muayene kuruluşları veya test laboratuvarları olabilmektedir.

Ulusal makamlar genellikle bildirim makamlarıdır (Notifying Authorities) ve onaylanmış kuruluşları atamakla görevlidirler. **Danimarka'daki bildirim makamları**, onaylanmış kuruluşların bildirimde bulunmak istedikleri hizmetler için akredite olmalarını şart koşmaktadır.

DANAK da akreditasyon kurumu olarak, onaylanmış kuruluşları sayılan alanlarda akredite eder: İnşaat ürünleri, ölçüm ekipmanları ve otomatik olmayan ağırlıklar, basınçlı ekipman, asansörler ve makineler.

ONAYLANMIŞ KURULUŞLAR (Notified Bodies)

Onaylanmış Kuruluşlara gelmeden önce konuya uygunluk değerlendirme kavramı ile giriş yapmak daha faydalı olacaktır.

Dünya Ticaret Örgütünün Ticarete Teknik Engeller Anlaşmasına göre, uygunluk değerlendirmesi, teknik düzenlemelerdeki veya standartlardaki ilgili gerekliliklerin yerine getirildiğini belirlemek için doğrudan veya dolaylı olarak kullanılan herhangi bir prosedür olarak tanımlanmaktadır. Yine aynı Anlaşmaya göre, uygunluk değerlendirme prosedürleri, örnekleme, test ve muayene; değerlendirme, doğrulama ve uygunluk; tescil, akreditasyon ve onay ile bunların kombinasyonlarından oluşabilmektedir.

Üç tür uygunluk değerlendirmesinden bahsedilmesi mümkündür.

Birinci taraf uygunluk değerlendirmesi; o ürünü sağlayan kişi yada örgüt tarafından gerçekleştirilmektedir. Örneğin, ürünün tasarımcısı, sahibi, yatırımcısı, reklamcısı gibi. **İkinci taraf uygunluk değerlendirme ise**, ürünün kullanıcısı, satın alacak kişiler, potansiyel müşterisi olan kişiler yada örgütlerle bu kesimleri savunan ve temsil eden örgütlerce gerçekleştirilir. **Üçüncü taraf uygunluk değerlendirme ise**, ürünün sağlayıcısından bağımsız olan ve ürün üzerinde kullanıcı sıfatıyla da çıkarı olmayan bir kişi veya kuruluş tarafından gerçekleştirilir. Üçüncü taraf uygunluk değerlendirme genellikle yüksek riskli ürünler veya sektörler için kullanılmakta ve akredite test, muayene, belgelendirme veya doğrulama ve onaylama gibi prosedürleri kapsamaktadır.

AB mevzuatına göre ise;

Bir üretici, bir ürünü uygunluk değerlendirmesinin sonucunda geçerli tüm gereklilikleri karşıladığını ortaya koyduğu takdirde AB pazarına sunabilmektedir. Uygunluk değerlendirme prosedürü, **ürün satılmadan önce** gerçekleştirilmekte ve bu mevzuatın amacı, güvenli olmayan veya uyumlu olmayan ürünlerin AB pazarına girmesini engellemektir. Yani, uygunluk değerlendirme, **bir ürünün piyasaya sürülmeden önce** uygunluk değerlendirmesinden geçmesi ve ilgili tüm yasal gereklilikleri karşıladığını test, denetim ve belgelendirme de dahil göstermesi anlamına gelmektedir.

Uygunluk değerlendirme bizzat üretici tarafından yada üreticinin organizasyonu içerisinde sadece bu görevle donatılmış olan bir kurum içi yapı tarafından yada bağımsız bir üçüncü kurum tarafından da gerçekleştirilebilir. Hangi koşullarda hangi yapının işletilebileceği, ürünün ilgili olduğu teknik düzenlemeler ve standartlar gibi zorunlu, ihtiyari veya kanuni mevzuatta yetkili kamu otoritelerince açıkça ortaya konmaktadır.

Uygunluk değerlendirme süreci, ilgili mevzuatın gerektirmesi halinde bir uygunluk değerlendirme kuruluşunu içerir ve onaylanmış kuruluşlar da bu noktada devreye girmektedir.

Uygunluk değerlendirme piyasa gözetimini tamamlayıcı niteliktedir ve her iki prosedür de iç pazarın sorunsuz işlenmesini sağlamaya hizmet etmektedir.

Uygunluk değerlendirme kuruluşu /conformity assesment body, uygunluk değerlendirme faaliyetleri sağlayan tüzel bir kişiliktir. Uygunluk değerlendirme kuruluşlarının, teknik yeterliliğe sahip, tarafsız ve tutarlı bir çalışma prosedürü içinde olması önemlidir.

Onaylanmış kuruluşlar/notified bodies, üçüncü bir tarafın gerekli olduğu durumlarda, yürürlükteki Birlik uyum mevzuatı kapsamında uygunluk değerlendirmesi prosedürlerini yürütmek üzere **ulusal makamları (notifying authorities) tarafından resmi olarak atanmış olan uygunluk değerlendirme kuruluşlarıdır.**

Onaylanmış Kuruluşlar AB mevzuatına göre;

- Uygunluk değerlendirme hizmetlerini AB içinde veya dışında herhangi bir ekonomik operatöre sunmakta serbesttirler,
- Bu faaliyetleri diğer AB ülkelerinin veya AB üyesi olmayan ülkelerin topraklarında gerçekleştirebilirler,
- Ayrımcı olmayan, şeffaf, tarafsız, bağımsız ve adil bir şekilde faaliyet göstermelidirler,
- Söz konusu kanun(lar) uyarınca uygunluk değerlendirmesini gerçekleştirmek için yeterli bilgi ve deneyime sahip personeli istihdam etmelidirler,
- Uygunluk değerlendirmesi sırasında elde edilen bilgilerin gizliliğini sağlamak için gerekli düzenlemeleri yapmalıdırlar,
- Kendi sorumlu oldukları kamu otoritesine, diğer piyasa gözetim makamlarına ve onaylanmış kuruluşlara bilgi sağlamalıdırlar.

Üreticiler, uygunluk değerlendirme prosedürünü yürütmek üzere yasal olarak belirlenmiş herhangi bir onaylanmış kuruluşu seçmekte serbesttirler.

AB içinde faaliyet gösterebilecek onaylanmış kuruluşlar “The Single Market Compliance Space (SMCS)” veri tabanı altında, NANDO (New Approach Notified and Designated Organisations) adı altındaki bilgi bankasında yayımlanmaktadır. Üye Devletler, EFTA ülkeleri (Avrupa Serbest Ticaret Birliği) ve AB'nin Karşılıklı Tanıma Anlaşmaları (MRA'lar) ve Sanayi Ürünlerinin Uygunluk Değerlendirmesi ve Kabulüne İlişkin Avrupa Anlaşmaları Protokolleri (PECA'lar) imzaladığı diğer ülkeler, ilgili direktif uyarınca kurulmuş olan Onaylanmış Kuruluşları belirlemişlerdir. Onaylanmış Kuruluşların bildirilmesi ve bunların geri çekilmesi, bildirimde bulunan Üye Devletin sorumluluğundadır. Burada bahsedilen ‘*Bildirim*’ esasen bir Üye Devletin, Komisyonu ve diğer Üye Devletleri, ilgili gereklilikleri yerine getiren bir kuruluşun bir direktife göre uygunluk değerlendirmesi yapmak üzere görevlendirildiği konusunda bilgilendirdiği bir eylemdir. Çoğunlukla, bu bildirim yapan kurum, Birlik uyum yasasının uygulanmasından ve yönetiminden sorumlu olan ulusal idarenin kendisidir. Bildirimi yapan makam aynı zamanda, uygunluk değerlendirme kuruluşlarının değerlendirilmesi, bildirilmesi ve izlenmesinden sorumlu olduğu gibi bu kuruluşların yeterliliğine ilişkin tüm sorumluluğu da üstlenmektedir.

NANDO bilgi bankasındaki listeler, her bir onaylanmış kuruluşun kimlik numarasının yanı sıra hangi görevler için onaylandığını içermekte ve düzenli olarak da güncellenmektedir. Söz konusu sitede, onaylanmış kuruluşların ülke bazında filtrelenmesi ve **Danimarka** bazında sonuç elde edilmesi mümkündür. Yapılan incelemede, Rapor tarihine göre 44 adet onaylanmış kuruluş belirlenmiştir.

Yukarıda da yer verildiği üzere, Danimarka'daki bildirim makamları (notifying authorities), onaylanmış kuruluşların bildirimde bulunmak istedikleri hizmetler için akredite olmalarını şart koşmaktadır.

AB mevzuatına göre; onaylanmış kuruluşlara biraz daha ayrıntılı bakarsak,

- Doğrudan veya yetkili bir kuruluş (örneğin ulusal akreditasyon kuruluşu) aracılığıyla ulusal bildirim makamlarını faaliyetleri hakkında (örneğin; uygunluk değerlendirmelerinin yürütülmesi, kaynakların mevcudiyeti, alt yüklenicilik, çıkar çatışması durumları ile ilgili olarak) bilgilendirmek,

- Uygunluklar nedeniyle reddedilen, kısıtlanan, askıya alınan veya geri çekilen tüm sertifikalar ve talep üzerine verilen sertifikalar veya gerçekleştirilen diğer uygunluk değerlendirme faaliyetleri hakkında bildirim makamını bilgilendirmek,
 - Aynı ürünleri kapsayan benzer uygunluk değerlendirme faaliyetlerini yürüten aynı Birlik uyum mevzuatı kapsamında onaylanmış diğer kuruluşlara, olumsuz ve talep üzerine olumlu uygunluk değerlendirme sonuçlarıyla ilgili konularda da gerekli bilgileri sağlamak,
 - Ayrıca, piyasa gözetim otoritesine ve bazı Birlik uyum mevzuatına göre diğer Üye Devletlerin piyasa gözetim otoritelerine de piyasa gözetimi amacıyla **ilgili bilgileri** sağlamak (Onaylanmış kuruluşlar, AB Uygunluk Beyanı veya teknik dokümantasyonun sağlanmasından sorumlu değildir.),
 - Müşterilerinden ve diğer ilgili taraflardan bağımsız üçüncü taraf olarak hareket etmek,
 - Tarafsızlığın güvence altına alınması için, kararlarını etkileyebilecek her türlü ticari, mali ve diğer baskılardan uzak olmak,
 - Onaylanmış kuruluş olarak yürüttüğü görevler ile dahil olduğu diğer faaliyetler arasında ayırım yapan politika ve prosedürlere sahip olmak ve bu ayırımı müşterilerine açıkça belirtmek,
- Gibi birçok sorumluluğu bulunmaktadır.

Bir uygunluk değerlendirme kuruluşu bir test raporu sunduğunda, bu bir uygunluk değerlendirme kuruluşu sıfatıyla yapılan bir işlemdir; sadece onaylanmış kuruluş sıfatıyla hareket edebilen yapılar, kendilerine özel onaylanmış kuruluşun adını ve kimlik numarasını taşıyan AB tipi muayene sertifikaları düzenleyebilirler.

Tarafsızlığı korumak ve çıkar çatışmalarını önlemek için, ürünlerin piyasaya sürülmesinden önce onaylanmış kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen uygunluk değerlendirmesi ile piyasada gerçekleştirilen gözetim ve denetim arasında net bir ayırım yapmak önemlidir. Ayrıca, piyasa gözetim otoriteleri de görevlerini bağımsız, tarafsız ve önyargısız bir şekilde yerine getirmek zorundadır. Bu nedenle, piyasa gözetim ve denetim otoritelerinin onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilmesi uygun görülmemeli ve tek bir kuruluşa her iki sorumluluğun da verilmesi halinde tarafsızlığın ve çıkar çatışmasının olmamasının sağlanması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

DANİMARKA BİLDİRİM MAKAMLARI (NOTIFYING AUTHORITIES)

AB Komisyonu tarafından oluşturulan “The Single Market Compliance Space (SMCS)” veri tabanından elde edilen bilgilere göre;

- DANAK / Danimarka Akreditasyon ve Metroloji Fonu (The Danish Accreditation and Metrology Fund)
 - Lægemiddelstyrelsen / Danimarka İlaç Ajansı (Danish Medicines Agency)
 - Miljøstyrelsen / Danimarka Çevre Koruma Ajansı (Danish Environmental Protection Agency)
 - Sikkerhedsstyrelsen / Danimarka Güvenlik Teknolojisi Kurumu (The Danish Safety Technology Authority)
 - Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur / Veri Temini ve Altyapı Ajansı (Agency for Data Supply and Infrastructure)
 - Søfartsstyrelsen / Danimarka Denizcilik Otoritesi (Danish Maritime Authority)
 - Danimarka Tarım Ajansı
 - Trafik- og Byggestyrelsen / Danimarka Ulaştırma ve İnşaat Ajansı (Danish Transport and Construction Agency)
 - Trafikstyrelsen / Danimarka Sivil Havacılık ve Demiryolu Kurumu (Danish Civil Aviation and Railway Authority)
- Bildirim makamları olarak listelenmiştir.

Bu bildirim makamları, oyuncakların güvenliği, taşınabilir basınçlı ekipman, sivil kullanımlar için patlayıcılar,

basit basınçlı kaplar, elektromanyetik uyumluluk, tartım aletleri, asansörler ve asansörler için güvenlik bileşenleri, demir yolu sistemleri, tıbbi cihazlar, radyo ekipmanı, insansız hava aracı sistemleri, pil ve atık piller, inşaat ürünleri, gübre ürünleri, bazı ekipman ve koruyucu sistemler de dahil birçok alanda uygunluk denetimi yapmakla görevli onaylanmış kuruluşları belirlemek, denetlemek, izlemek ve gerektiğinde yetkilerine son verilmesi de dahil uygun gördüğü önlemleri almakla görevlidirler. Raporun ilerleyen bölümlerinde yer verileceği üzere, bu Kurumlar, aynı zamanda Danimarka'da piyasa gözetimi ve denetiminden de sorumlu kurumlar olarak görev almaktadırlar.

DANİMARKA İŞ İDARESİ (DANISH BUSINESS AUTHORITY)

Danimarka İş İdaresi, 2012 yılından bu yana Sanayi, Ticaret ve Mali İşler Bakanlığı'na (Ministry of Industry, Business and Financial Affairs) bağlı bir devlet otoritesidir. Danimarka İş İdaresinin görevi, Danimarka iş dünyasını ve şirketlerin kaydını düzenlemek ve geliştirmektir. Danimarka İş İdaresinin işlevlerinden biri de Virk.dk'yi kontrol etmektir. Virk, şirketlerin dijital web portalı olarak hizmet vermekte ve aynı zamanda şirketlerin sahip olması gereken CVR numarasının oluşturulabileceği dijital platform görevini yerine getirmektedir.

Söz konusu İdarenin web sitesi incelendiğinde, Uluslararası Ticaret-International Trade sekmesinden ilerleyince Danimarka'nın AB mevzuatı çerçevesinde "Product Contact Point" açıklamalarına erişilmesi mümkündür.

Bu sekme altında,
-Ürünlere ilişkin Teknik Kurallar-Technical Rules
-Genel Ürün Kuralları-General Product Rules
-Karşılıklı Tanıma-Mutual Recognition
-SOLVIT-Remedies in Case of Dispute
Hakkında bilgilere yer verilmektedir.

Ürünlere ilişkin Teknik Kurallar altında,

Ürün Kuralları Veri Tabanı yer almakta ve AB ile uyumlaştırılmış kuralların Danimarka'daki uygulamalarıyla birlikte Danimarka tarafından belirlenen çok çeşitli teknik kuralların ve yönetmeliklerin listesi de burada yayımlanmaktadır. Söz konusu listede 94 adet teknik düzenleme yer almaktadır. Elektrikli scooterlar, tıbbi cihazlar, makinalar, gıda takviyeleri, ozon tabakasını incelten maddeler ve rüzgar tırbünlerine kadar birçok farklı alanda yayımlanan Danimarka otoritelerince yapılacak kontrollerden sorumlu kurumların da ayrıca belirtildiği, mevzuatın içeriğinin anlatıldığı bölümlerden oluşan alt başlıklara yer verildiği belirlenmiştir.

Danimarka'ya ithalat yapacak olan ticaret erbabının yada yatırım yapacak olan iş insanlarının genel AB mevzuatı haricinde Danimarka otoritelerince oluşturulan bu yasal alt yapıdan da haberdar olmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Aynı sayfada Genel Ürün Kuralları (Tek bir ürüne özel olmayıp ilgili ürünlerin hepsi için düzenleme içeren mevzuat) bölümünde ise,

-09.06.2020 tarihli Ürünler ve Piyasa Gözetimi Hakkında Kanun,(Raporun ilerleyen bölümlerinde ayrıntılı ele alınacak.)
-Pazarlama Uygulamaları Yasası,
-PCB'ler, PCT'ler ve bunların ikameleri hakkında Karar,

-Pentaklorofenol (PCP) içeren malların ithalatını, satışını, kullanımını ve ihracatını yasaklayan Karar,
-Bazı tehlikeli kimyasal maddelerin ve karışımların özel olarak belirlenmiş amaçlar için kullanımını kısıtlayan Karar,
-Ozon tabakasını incelten bazı maddelere ilişkin Karar (kullanım yasakları ve kısıtlamaları),
-Cıva ve cıva içeren ürünlerin ithalat, satış ve ihracatını yasaklayan Karar,
-Kadmium içeren ürünlerin ithalatını, satışını ve üretimini yasaklayan Karar,
-Belirli kalıcı organik kirleticilere (POP) ilişkin Karar,
-Kurşun içeren ürünlerin ithalatını ve satışını yasaklayan Karar,
-Crasote satışını ve kullanımını kısıtlayan Karar,
Şeklinde parlamento tarafından kabul edilen yasa ve ilgili Bakanlıklarca yayımlanan düzenlemeler şeklinde bir sıralama yapılmıştır.

DANİMARKA GÜVENLİK TEKNOLOJİSİ İDARESİ (DANISH SAFETY TECHNOLOGY AUTHORITY)

Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi, 2004 yılında kurulmuştur. Yangınlar, kazalar ve patlamalarla ilgili güvenlik teknolojisi konularına yönelik yetkilerle donatılmış ve Danimarka'da, Avrupa'da ve uluslararası alanda güvenlik teknolojisinde standartları belirlemeyi ve uygulamayı misyonu haline getirmiştir. Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi, Danimarka Sanayi, Ticaret ve Mali İşler Bakanlığı'nın bir parçası olup çeşitli konsey ve ajansların görevlerinin birleştirilmesiyle görevlerini yerine getirmektedir.

Görevleri:

-Her türlü gaz tesisatı ve tesisi ile bağlantılı olarak gaz güvenliği konusunda genel sorumluluğa sahip olmak,
-Elektriğin üretimi, iletimi, dağıtımı ve kullanımı ile bağlantılı olarak elektrik güvenliği konusunda genel sorumluluğa sahip olmak,
-Elektrik, gaz, sıhhi tesisat ve kanalizasyon ile ilgili izinleri yönetmek,
-Bebek ürünleri ve diğer tüketici ürünlerinin güvenlik kontrolü de dahil olmak üzere genel ürün güvenliğini yönetmek
-Sertifikalı piroteknisyenlerin onayı da dahil olmak üzere havai fişeklerle ilgili güvenlikten sorumlu olmak,
-Sanayi politikasını yürütmek ve metroloji ve akreditasyon için genel yetkili sorumluluğa sahip olmak ve bu konuda DANAK ile birlikte çalışmak.

09.06.2020 TARİHLİ ÜRÜNLER VE PİYASA GÖZETİMİ HAKKINDA KANUN

Yukarıda yer verilen bilgilerden de takip edilebileceği üzere, ürünler ve piyasa gözetimi konusunda yetkili kurum Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi'dir. Söz konusu Kanun, Danimarka'da ürün güvenliği ve piyasa gözetimine ilişkin kural ve düzenlemeleri ana hatlarıyla belirtmekte ve büyük ölçüde AB düzenlemeleriyle uyumlaştırmaktadır. Kanun, ekonomik operatörlerin (üreticiler, ithalatçılar, distribütörler vb.) ürün güvenliğini ve uygunluğunu sağlama yükümlülüklerini detaylandırmaktadır. Ayrıca, denetim hakları, yasaklama ve emir verme yetkisi ve güvenli olmayan ürünlerin kamuoyuna bildirilmesi de dahil olmak üzere uygulama makamının yetkilerini de belirlemektedir. Son olarak, Kanun, uygunsuzluk durumu için cezalar, elektrik ve gaz güvenliği ile ilgili mevcut Danimarka mevzuatında değişiklikler için hükümler içermektedir.

Bu noktada, hem mevzuatın hem de Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi'nin yetkilerinin anlaşılması açısından söz konusu yasal düzenlemeye Raporun bu kısmında ayrıntılı yer verilecektir. Söz konusu Kanun, AB mevzuatına uyum amacıyla piyasa gözetimi ve ürünlerin uygunluğuna ilişkin çıkarılmış ve zaman içerisinde üzerinde bazı değişiklikler de yapılmıştır. Sanayi, Ticaret ve Mali İşler Bakanlığının genel yetkilerle donatıldığı mezkur Kanunda Uygulayıcı (İcracı) İdare, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi olarak belirlenmiştir.

Kapsadığı Sektörler:

Kanunda tanımlanan yükümlülerin (economic operator) aşağıda yer alan ilgili ürünlerin güvenliğini ve piyasa gözetimi açısından uygunluğunu sağlamakla sorumlu tutulmuştur.

- Trafik bölgesindeki uyarı cihazları
- Aerosoller
- Bisikletler
- Elektrikli ekipman
- Asansörler
- Belirli malların hazır ambalajlarda ağırlık veya hacim olarak paketlenmesi
- Motorlu taşıtlardaki klima sistemlerinden kaynaklanan emisyonlar
- Ölçü kabı olarak şişeler
- Havai fişekler ve diğer piroteknik ürünler
- Trafikle ilgili ürünler
- Gazlı cihazlar
- Gaz ekipmanları.
- Diğer kuralların kapsamına girmeyen genel tüketici ürünleri
- Tarım ve ormancılık traktörleri
- Motorlu taşıtlar ve bunların römorkları ile bu tür taşıtlar için sistemler, bileşenler ve ayrı teknik üniteler
- İki ve üç tekerlekli araçlar ve dört tekerlekli bisikletler
- Otomatik olmayan teraziler
- Kristal cam eşyalar
- Azot oksit
- Oyuncak
- Makineler
- Muhtemel patlayıcı ortamlarda kullanım için ekipman ve koruyucu sistemler
- Motorlu taşıtların gürültü seviyeleri ve yedek susturma sistemleri
- Lastiklerin yakıt verimliliği vb. açısından etiketlenmesi
- Ayakkabı etiketleme
- Tekstil ürünlerinin elyaf bileşiminin etiketlenmesi
- AB yönetmeliği ve ulusal kurallar kapsamındaki ölçüm aletleri
- Önceden paketlenmiş ürünler için nominal miktarlar
- Kişisel koruyucu ekipman
- Dış görünüşleri nedeniyle başka ürünlerle karıştırılabilecek ürünler
- SI ve diğer ölçü birimleri
- Arabalardaki çocuklar için güvenlik ekipmanları vb.
- Basit basınçlı kaplar
- Küçük motorlu araçlar
- Çarpışma kaskları
- Motorlu taşıtlar için izin verilen gürültü seviyeleri ve egzoz sistemleri
- Teleferik sistemi
- Taşınabilir basınç ekipmanları
- Basınçlı ekipman
- Hidrojenle çalışan motorlu araçların tip onayı
- Yayaların ve diğer savunmasız yol kullanıcılarının korunmasına ilişkin olarak motorlu araçların tip onayı
- Hafif binek ve hafif ticari araçlardan kaynaklanan emisyonlara ilişkin motorlu araçların tip onayı, vb.
- Motorlu araçların yeniden kullanılabilirliği ile ilgili tip onayı, vb.
- Ağır ticari araçlardan kaynaklanan emisyonlarla ilgili olarak motorlu araçların ve motorların tip onayı, vb.

-Motorlu araçların ve römorklarının ve bu araçlara yönelik sistemlerin, bileşenlerin ve ayrı teknik ünitelerin, genel güvenlikleri ve araç içindekilerin ve savunmasız yol kullanıcılarının korunması bakımından tip onayı
-Motorlu araçların, bunların römorklarının ve sistemlerinin, bu araçlara yönelik aksamaların ve ayrı teknik ünitelerin genel güvenliği için tip onayı

Kanunun ana başlıklarına inildiğinde;

Genel Yükümlülükler:

Uyum Yükümlülüğü: Ekonomik işletmeciler, ürünlerinin, Kanuna, alt düzenlemelere, ürüne özgü özel düzenlemelere ve piyasa gözetim düzenlemelerine uygun olmasını sağlamalıdır.

Güvenli Kullanım Gereksinimi: Ürünler, amaçlandığı şekilde veya makul şekilde öngörülebilir koşullar altında kullanıldığında güvenli olmalıdır.

Bilgilendirme Yükümlülüğü: Bir ekonomik işletmeci, piyasaya sürdüğü bir ürünün uyumsuz olduğunu öğrenirse, derhal denetim otoritesini bilgilendirmeli ve düzeltici önlemler almalıdır.

Uyum Varsayımı: Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanan uyumlaştırılmış standartlara göre üretilen ürünler uyumlu kabul edilir. Benzer şekilde, uygunluk işareti (örneğin CE işareti) ile işaretlenmiş ürünlerin de uygun olduğu varsayılmaktadır.

Bakım Gereksinimleri: Ürünleri temin edenler, üretici talimatlarına uygun olarak doğru bakım yapmaktan sorumludur. Bu, ürün kiralayanların bakımını sağlaması, kullanım talimatlarını doğru bir şekilde vermesi ve kiralanan ürünlerin amaçlanan kullanıma uygun olduğundan emin olması gerektiğini içerir.

Düzenleyici Kontrol:

Uygulayıcı Otorite: Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi, başka bir mevzuatta bu yetki farklı bir idareye verilmemişse, birincil icracı organdır.

Yetki Gözetim Gücü: Uygulama yetkisi, gizli kimlik kullanmak da dahil olmak üzere çeşitli yöntemlerle ürünlerin uygunluğunu izlemeyi kapsar.

Denetim İçin Erişim: Yetki, iş yerlerine, taşıma araçlarına ve özel mülklere (tesislerle sınırlı olarak) denetim yapmak, teknik çalışmalar yürütmek, örnekler toplamak ve fotoğrafik ve video belgeleri kullanmak amacıyla mahkeme kararı olmaksızın erişim hakkı vermektedir.

Denetim Maliyeti: Yetkili, ürünleri denetlemek için herhangi bir ödeme yapma zorunluluğu oluşmadan bu görevini gerçekleştirir ancak, ürün uyumsuz bulunursa araştırma ile ilgili maliyetlerin geri ödenmesini talep edebilir.

Uygulama Eylemleri:

-Ürün bir risk teşkil ediyorsa, denetim otoritesi ürünün teslimatı, pazarlaması, sergilenmesi veya başka bir şekilde temin edilmesini geçici olarak yasaklayabilir.

-Uyumsuzluğu düzeltmek için kullanıcı uyarıları, pazarlama ayarlamaları, onarımlar, geri çekmeler, geri çağırımlar ve ürün imhası gibi önlemler talep edebilir.

-Uyumsuz ürünlerin piyasaya sürülmesini yasaklayabilir.

-Ürün veya ekonomik işletmeci bu Kanun'un kurallarına uymuyorsa, yetkili makam herhangi birinin ürünü piyasaya sürmesini yasaklayabilir.

-Çevrimiçi arayüzlerdeki içeriğin değiştirilmesini veya kaldırılmasını isteyebilir.

-Güvensiz ürünleri tekrar tekrar satan çevrimiçi arayüzleri engelleyebilir.

-Halk Bilgilendirmesi: Yetkili idare, uyumsuz ürünler hakkında halkı bilgilendirmekle yükümlüdür.

-Bilgi Toplama: Yetkili idare, izleme faaliyetlerine yardımcı olmak amacıyla çeşitli kamu ve özel kaynaklardan bilgi toplama, işleme ve birleştirme yetkisine sahiptir.

-Gümrük Yardımı: Gümrük ve Vergi İdaresi, uygulayıcı otoriteye ithalat kurallarını uygulamada yardımcı olur.

-Onaylanmış Kuruluşlar: Sanayi, Ticaret ve Mali İşler Bakanı, uygunluk değerlendirmeleri yapmak üzere bildirimde bulunan kuruluşları belirleyebilir.

-İrtibat Ofisi ve Diğer İdari Hükümler: Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi, Piyasa Gözetimi Yönetmeliği uyarınca merkezi irtibat bürosudur. Anılan İdare, ayrıca genel ürün güvenliği direktifinin uygulanmasıyla ilgili işbirliğini de koordine eder. Sanayi, Ticaret ve Mali İşler Bakanı, ilgili makamlar arasındaki işbirliği için kurallar belirleme yetkisine sahiptir. Kanun, ciddi risk taşıyan ürünler için RAPEX (Avrupa Birliği Hızlı Uyarı Bilgi Sistemi) aracılığıyla AB Komisyonu'na bilgi verme prosedürlerini de belirlemektedir.

Genel olarak bakıldığında,

Kanun, Danimarka'da ürün güvenliği ve piyasa gözetiminin düzenlenmesi için AB gereklilikleriyle uyumlu, sağlam ve kapsamlı bir yasal çerçeve sunmaktadır. Ürün uyumluluğu ve güvenliğinin sağlanması için tedarik zinciri boyunca ekonomik operatörlere önemli sorumluluklar yüklemektedir. İlgili makamları, düzenlemelerin izlenmesi, soruşturulması ve uygulanması için kapsamlı yetkilerle donatmaktadır. Kanun, dijital iletişimin önemini vurgulamakta ve çevrimiçi satışların özel risklerini ele almaktadır. Kanuna uyulmamasının sonuçları para cezasından potansiyel hapis cezasına kadar uzanmakta bu da Kanunun hükümlerinin ciddiyetini göstermektedir.

Sonuç olarak, Ürünler ve Piyasa Gözetimi Hakkında Kanun, ürün düzenlemesi için güçlü bir çerçeve oluşturmakta, güvenlik ve uygunluk sorumluluğunu ekonomik operatörlere yüklemektedir. Bu mevzuatın, Danimarka'da ürünlerin üretimi, ithalatı veya dağıtımında yer alan tüm işletmeler (yükümlüler) tarafından anlaşılması gerekmektedir. Anılan Kanun, Danimarka'nın tüketici güvenliği ve adil piyasa uygulamalarına olan bağlılığını sıkı uygulamalarla desteklemekte ve uymayanlar için önemli cezalar öngörerek kurulan yapıyı güçlendirmektedir.

DANİMARKA GÜVENLİK TEKNOLOJİSİ İDARESİNİN DENETİMİ VE UYGULAYABİLECEĞİ CEZALAR

Ürünler ve Piyasa Gözetimi Kanunu, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresine ürünler üzerinde çeşitli kontroller yapma fırsatı vermekte ve yaptırım seçeneklerini de geniş tutmaktadır. Bu anlamda, kurumun internet sitesinde ayrıntılı açıklamalar da yer almakta olup denetim ve yaptırımlar konusunda Raporun bu bölümünde daha ayrıntılı bilgi verilecektir.

Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi tarafından bir denetim gerçekleştirildiğinde, genellikle satışa sunduğunuz ürünlerden bir veya daha fazlası seçilmekte ve ürünün, ürüne ilişkin gerekliliklere uygun olup olmadığının kontrol edebilebilmesi için ürünün İdare tarafından alınması, inceleme ve teste tabi tutulması mümkündür.

Ürünler ve Piyasa Gözetimi Kanunu ile Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi, nereden geldiğini gizleme olanağına sahiptir. Bu, fiziksel mağazalarda ve web mağazalarında anonim olarak ürün satın alabileceği anlamına da gelmektedir. Kimliğini gizleyerek, tıpkı diğer müşteriler gibi satın alma işlemlerini tamamlayabilme hakkına sahiptir.

Danimarka Piyasa Gözetimi ve Denetimi Raporu-2025

Kanun, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresinin, kuralların ihlali durumunda, vakanın bireysel ve özel koşullarına bağlı olarak çeşitli yaptırımlarla karşılık vermesine izin vermektedir. Ağır ve ciddi ihlaller söz konusu olduğunda, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi konuyu adli makamlara iletebilmektedir. Kuralların ihlal edilmesi durumunda, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi rehberlik, emirler, yasaklar, uyarılar ve polis raporları gibi bazı tedbirler alabilmektedir. Hangi yaptırımın uygulanacağı bir olayın bireysel ve özel değerlendirmesine bağlı olduğundan bu konuda genel geçer bir rehber de bulunmamaktadır.

Önemsiz nitelikte küçük bir ihlal durumunda, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi tüccara rehberlik ederek dosyayı kapatabilir. Bu, tüccara ürünü değiştirmesini emretmenin gerekli görülmemesi ve ürünün kullanıcı için bir risk teşkil etmemesi halinde yapılacaktır. Örneğin, üreticinin posta adresinin ürün üzerinde sadece kısmen belirtilmiş olması buna bir örnek olabilir çünkü, üreticinin sağlanan bilgilere dayanarak kullanıcı tarafından kolayca tespit edilebilmesi gerekmektedir.

İhlal, tüccarın ürünü yönetmeliklere uygun hale getirmesini gerektiriyorsa, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi, bir ihtiyati tedbir veya yasaklama kararı verebilir.

İhtiyati tedbir veya yasaklama, yasadışı ürünün tüketicilere veya diğer son kullanıcılara ulaşmamasını sağlamak üzere uygulanmaktadır. İhtiyati tedbir veya yasaklama, diğer hususların yanı sıra, ürünün tehlikeliliğine ve hatanın ciddiyetine göre karar verilen iki önlemdir.

Tedbir veya yasaklama;

- Kullanıcıları ürünle ilişkili riskler konusunda uyarmak,
 - Kurallara uygun olmayan koşulların düzeltilmesi,
 - Ürünün satışının veya teslimatının durdurulması,
 - Ürünün piyasadan çekilmesi,
 - Ürünün kullanıcılardan geri çağırılması,
 - İnternet sitelerindeki yasa dışı ürünlerle ilgili içeriği kaldırtmak,
 - Ürünün tedarikini veya pazarlanmasını geçici olarak yasaklamak,
- Şeklinde olabilir.

Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi tarafından alınan kararları uygulamanız için genellikle 14 günlük bir süre bulunmaktadır. Ancak, ürünü kullanırken ciddi bir yaralanma riski varsa bu süre daha kısa olabilmektedir. Süre sona ermeden önce tüm hata ve eksikliklerin düzeltilmiş olması gerekmektedir.

Bir tedbir kararı verilmeden önce, sorun hakkında karşı taraf bilgilendirilmekte ve kendisiyle ilgili alınan karar kapsamında yanıt verme olanağı tanıyan bir oturuma da davet edilmektedir. Yasadışı ürünler fiziksel mağazalarda satılıyorsa, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi malların derhal raftan kaldırılmasını isteyebilir. Hem fiziksel mağazalarda hem de çevrimiçi olarak, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi mağazanın emre uyup uymadığını kontrol etmekte, emre uyulmaması halinde, şirketi polise bildirme ve para cezası öngörme haklarına sahip bulunmaktadır.

Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi, bir ihlal durumunda olaya bağlı olarak bir uyarı yayınlama seçeneğine sahiptir. Uyarı, tüccar tarafından uyulan bir ihtiyati tedbir veya yasaklama ile birlikte de verilebilir. Uyarı, polis raporuna göre daha az müdahaleci bir yaptırımdır ve bu tarz bir yaptırım da, ihlalin ve olaydaki diğer koşulların özel olarak değerlendirilmesi sonucunda karara bağlanır.

Örnek olarak, bir üründe kullanıcı tarafından kullanıldığında düşük/orta riske neden olan bir kusur veya eksiklik olması veya ürün üzerindeki etiketlemede eksik uyarılar da dahil olmak üzere eksiklikler olması ve tacirin gönüllü olarak veya bir emir üzerine ürünü yönetmeliklere uygun hale getirmek için gerekli önlemleri alması ve daha önce benzer bir ihlalde bulunmamış olması halidir.

Danimarka Piyasa Gözetimi ve Denetimi Raporu-2025

Uyarı verilmesi durumunda, bir ihlalin tespit edildiği konusunda ticaret erbabının dikkati çekilmektedir. Belirli bir tek ihlal için polis raporu tutulmayabilir ancak kuralların tekraren ihlal edilmesi halinde İdarenin polis raporu da düzenleme hakkı vardır.

Kuralların ağır veya ciddi şekilde ihlal edilmesi durumunda ise, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi para cezası önerisiyle birlikte bir polis raporu hazırlamaktadır. Bu durum, kullanıcının güvenliği veya sağlığı için yüksek risk oluşturan ürünler için veya ihlali tekrarlama durumlarında gerçekleşmektedir. Kural olarak, tüccar kurallara uyulmasını sağlamak için gerekli önlemleri almış ve daha önce benzer bir ihlal nedeniyle cezalandırılmamış olsa bile, ağır ve ciddi ihlaller için bir polis raporu hazırlanması mümkündür.

Para cezası önerisiyle bir polis raporu düzenlenirse, para cezası için başlangıç noktası yaklaşık 50.000 kron durur. Olayın özel koşullarına bağlı olarak, para cezası daha yüksek veya daha düşük olabilmektedir. Nihai para cezası, polisin ve mahkemelerin özel değerlendirmesine bağlı olarak değişebilmektedir.

Bir şirket, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresinin, tehlikeli bir ürünü kaldırma emrine uymazsa, İdare, mahkemelerden bir web sitesine veya platforma erişimin engellenmesini talep edebilmektedir. Bu engelleme internet servis sağlayıcılarının yardımıyla yapılmaktadır.

Bu tarz bir engelleme, bazı durumlarda, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresinin öncesinde bir tedbir kararı almasına gerek kalmadan da gerçekleşebilmektedir. Eğer, bir şirket bir web sitesinde veya platformda tekraren tehlikeli ürünleri satmaya devam ederse, bu durumda, Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi direkt mahkemelerden erişimin engellenmesini talep etme hakkına sahiptir.

AB'NİN YENİ GENEL ÜRÜN GÜVENLİĞİ YÖNETMELİĞİ (GENERAL PRODUCT SAFETY REGULATION-GPSR-REGULATION (EU) 2023/988)

13 Aralık 2024 tarihinden itibaren artık, tüketici ürünleri bir AB pazarında satıldığında yeni bir AB Ürün Güvenliği Yönetmeliğine (GPSR) de uygun olmak durumundadır. “Genel Ürün Güvenliği Yönetmeliği” olarak bilinen yönetmelik 12 Haziran 2023 tarihinde yürürlüğe girmiş olmakla birlikte, şirketlerin yönetmeliği uygulamak için 18 ay süreleri bulunmaktaydı ve 13 Aralık 2024 tarihi itibarıyla bu süre sone ermiştir. Yönetmelikte, genel olarak, güvenli ürünler için aranan gereklilikler değişmemekte, ancak etiketleme, e-ticarette ürün güvenliği ve yeni teknolojilerin kullanımı da dahil olmak üzere yeni kurallar düzenlenmeye eklenmektedir. Bu Yönetmelik, 2001 tarihli Genel Ürün Güvenliği Direktifinin yerini almıştır.

Yönetmeliğin kapsamı; ticari olarak tedarik zincirine giren ikinci el ve yenilenmiş ürünler de dahil olmak üzere tüm tüketici ürünlerini içermekte ve tıbbi ürünler, gıda, yem ve doğrudan gıda ile temas eden malzemeler (başka bir yerde düzenlenmiştir), canlı bitkiler, hayvansal yan ürünler, bitki koruma ürünleri ve antikalar dışarıda bırakılmıştır.

Yükümlüler için yeni gereklilikler

Yeni yönetmelikte imalatçıların, ithalatçıların ve distribütörlerin (economic operators) yükümlülükleri netleştirilmekte ve ürün güvenliği için dahili prosedürlere, kılavuzlara veya diğer özel süreçlere sahip olmaları gerektiği vurgulanmaktadır. Piyasa gözetimi ve denetimi yönetmeliğinin kapsadığı alanlarda olduğu gibi, ürünlerin teknik dokümantasyonunun ve güvenlik bilgilerinin yetkililere sunulmasını sağlamak için AB'de sorumlu bir kişi bulundurmaları zorunluluğu getirilmektedir. AB'deki sorumlu kişi, ürünlerin teknik belgelere uygunluğunu kontrol etmekle görevlendirilmektedir. Buna ek olarak, AB mevzuatı kapsamında uyumlaştırılmış alanlardan bildiğimiz gibi, ürünlerin üzerinde daha fazla bilginin yer alması için bir takım gereklilikler olduğu gibi buna ek olarak, yükümlülerin (üretici / ithalatçı) elektronik bir adresi de bulunması zorunlu tutulmaktadır. Bu gereklilik, ürün izlenebilirliğini artırmakta ve hem çevrimdışı hem de çevrimiçi pazarlarda tüketicinin korunmasını güçlendirmektedir

Danimarka Piyasa Gözetimi ve Denetimi Raporu-2025

Çevrimiçi pazaryerleri için gereklilikler

13 Aralık 2024 tarihinden itibaren, çevrimiçi pazaryerlerinin Ürün Güvenliği Yönetmeliği'nin gerekliliklerine uymak için dahili ürün güvenliği süreçlerine sahip olmaları gerekecektir. Buna ek olarak, çevrimiçi pazaryerlerinin platformlarında tehlikeli bir ürün bulmaları halinde piyasa gözetim makamlarıyla işbirliği yapmaları gerekmekte ve piyasa gözetim makamlarının da çevrimiçi pazaryerlerinden tehlikeli ürünleri platformlarından kaldırmalarını talep etme hakkı bulunmaktadır.

Uzaktan satış

Bir ürün çevrimiçi olarak veya başka bir uzaktan satış biçimi aracılığıyla satılıyorsa, satıcının tüketicilere ve piyasa gözetimi ve denetimi makamlarına sağlaması gereken bilgiler konusunda sorumlulukları bulunmaktadır. Diğer hususların yanı sıra, ürün her türlü uyarı ve diğer güvenlik bilgileri ile açıkça etiketlenmek zorunda ve bilgiler ürünün pazarlandığı çevrimiçi kanalda da bulundurulmak zorundadır.

Tehlikeli ürünler hakkında yetkililerin bilgilendirilmesi

Gıda dışı ürünlerin üreticileri ve dağıtıcıları, tehlikeli bir ürünü piyasaya sürdükleri takdirde yetkilileri bilgilendirmek zorundadır. Bu yasal zorunluluğu Avrupa Komisyonu'nun web sitesindeki "Safety Business Gateway" platformu üzerinden bildirebilmesi talep edilmektedir. Bilindiği üzere, daha önce aynı amaçla kullanılan platformun adı "RAPEX"di.

Kazaların yetkililere bildirilmesi

Bir ürünlerdeki kusur veya eksiklik nedeniyle bir kaza meydana gelirse, üretici yine yetkilileri bilgilendirmekle görevlidir. Bildirimin, tehlikeli ürünlerin de bildirilmesi gereken Safety Business Gateway üzerinden yapılması gerekmektedir.

Geri çağırma durumunda tüketicilere tazminat ödenmesi

Bir ürünün kusur nedeniyle geri çağırılması halinde, ürünü satın almış olan tüketicilere onarım, yeni bir ürün veya ürünü satın alma bedelinin iadesi şeklinde bir çözüm sunulması zorunluluğu getirilmiştir. Bunun mümkün olmadığı veya tüketici ya da tüccar için önemli bir rahatsızlık yaratmayacağı sürece, tüketiciye en az iki farklı çözüm yolu sunulmalıdır.

Tüketicilerin şikayet hakkı

Üreticiler ve ithalatçılar, müşterilere bir şikayet yolu sağlamak ve şikayetler ve ürün geri çağırımları için dahili bir kayıt oluşturmakla yükümlü tutulmuştur.

DANİMARKA'DA PIYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİNİN İŞLEYİŞİ

Danimarka'nın AB Komisyonuna sunduğu "Ulusal Piyasa Gözetimi ve Denetimi Programı" belgesinde, tıbbi cihazlar, kozmetikler ve oyuncaklar da dahil olmak üzere çeşitli ürün sektörlerinin izlenmesine yönelik prosedür ve stratejiler belirlenmekte ve hem reaktif hem de proaktif önlemler vurgulanmaktadır. Belgede, bilgi alışverişi için RAPEX ve ICSMS (Piyasa Gözetimi ve Denetimi Bilgi ve İletişim Sistemi) gibi sistemleri kullanarak ulusal makamlar ve gümrükler arasındaki işbirliği mekanizmaları vurgulanmakta ve son olarak, orantılılık ve şeffaflık gibi piyasa gözetimine rehberlik eden ilkeler açıklanmaktadır.

Danimarka Hükümeti, Sanayi, Ticaret ve Mali İşler Bakanlığı himayesinde olan Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi bünyesinde bir “Markedsovervågning-**Piyasa Gözetim Merkezi**” kurmaya karar vermiştir. Bu süreç 2018 yılında başlamış ve Danimarka'daki piyasa gözetimi görevlerinin Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi altında bir araya getirilmesi ile sonuçlanmıştır. Bu yapılanma ile piyasa gözetiminde daha etkili bir yapı yaratmak ve yaşanan olayların daha uyumlu ve benzer şekilde ele alınmasını sağlamak hedeflenmiştir. Böylelikle, yeni mevzuat düzenlemelerinde daha etkili bir piyasa kontrolü seçimi ve piyasa gözetim faaliyetleri arasında daha fazla koordinasyon beklenmektedir. Bu etkin yapılanmanın da gözetime tabi işletmeler üzerindeki yükü hafifleteceğine inanılmaktadır.

Kurulan yapı;

- Merkezi Koordinasyon;
- Risk Bazlı Yaklaşım;
- Kurumlararası İşbirliği;
- Uluslararası İşbirliği;
- Yükselen Problem E-Ticarete Odaklılık;
- Şeffaflık ve İletişim;
- Sektör Bazlı Yaklaşım;

Gibi bazı unsurlar üzerinden çalışmaya özen göstermektedir.

DANİMARKA PİYASA VE GÖZETİMİNDE YER ALAN AKTÖRLER

Danimarka'daki ürünlere göre sektörler, sorumlu yetkililer ve sorumlu piyasa gözetim yetkilileri aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Tıbbi cihazlar** (in vitro tanı tıbbi cihazları ve aktif implante edilebilir tıbbi cihazlar dahil): Sorumlu yetkili **Danimarka İlaç Ajansı**'dir ve piyasa gözetimi de aynı ajans tarafından yürütülmektedir.
- Kozmetikler**: Sorumlu yetkili **Danimarka Çevre Koruma Ajansı**'dir ve piyasa gözetimi de aynı ajans tarafından yürütülmektedir.
- Oyuncaklar**: Sorumlu yetkili **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir ve piyasa gözetimi **Danimarka Çevre Koruma Ajansı** ve **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** tarafından paylaşılmaktadır.
- Kişisel koruyucu ekipman**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- İnşaat ürünleri**: Sorumlu yetkili **Danimarka Ulaştırma, İnşaat ve Konut Otoritesi**'dir, ancak piyasa gözetimi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** tarafından yapılmaktadır.
- Aerosol dağıtıcıları**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Basit basınçlı kaplar ve basınçlı ekipman**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Taşınabilir basınçlı ekipman**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Makineler**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Asansörler**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Teleferik tesisatları**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Açık havada kullanılan ekipmanın çevreye yaydığı gürültü**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Çevre Koruma Ajansı**'dir.
- Patlayıcı ortamlarda kullanılmak üzere tasarlanan ekipman ve koruyucu sistemler (ATEX)**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Piroteknik maddeler**: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Sivil amaçlı patlayıcılar**: Sorumlu yetkili **Adalet Bakanlığı**'dir, ancak piyasa gözetimi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** tarafından yürütülmektedir.

- Gazlı cihazlar: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Ölçüm cihazları, otomatik olmayan tartım cihazları, önceden paketlenmiş ürünler ve ölçü birimleri: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Elektromanyetik uyumluluk Direktifi kapsamındaki elektrikli ekipman: Sorumlu yetkili **Danimarka Enerji Ajansı**'dır, ancak piyasa gözetimi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** tarafından yürütülmektedir.
- Radyo ekipmanı: Sorumlu yetkili **Danimarka Enerji Ajansı**'dır, ancak piyasa gözetimi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** tarafından yürütülmektedir.
- Alçak Gerilim Direktifi kapsamındaki elektrikli cihazlar ve ekipman: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- RoHS, WEEE ve piller Direktifleri kapsamındaki elektrikli ve elektronik ekipman: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Çevre Koruma Ajansı**'dır.
- REACH ve Sınıflandırma ve Etiketleme Yönetmelikleri kapsamındaki kimyasal maddeler: Sorumlu yetkili **Danimarka Çevre Koruma Ajansı**'dır ve piyasa gözetimi **Danimarka Çevre Koruma Ajansı** ve **Danimarka Çalışma Ortamı Otoritesi** tarafından paylaşılmaktadır.
- Diğer kimyasallar (deterjanlar, boyalar, kalıcı organik kirleticiler, florlu sera gazları, ozon tüketen maddeler, vb.): Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Çevre Koruma Ajansı**'dır.
- Eko-tasarım ve enerji etiketlemesi: Sorumlu yetkili **Danimarka Enerji Ajansı**'dır, ancak piyasa gözetimi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** tarafından yürütülmektedir.
- Lastik etiketlemesi: Sorumlu yetkili **Danimarka Karayolu Güvenliği Ajansı**'dır, ancak piyasa gözetimi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** tarafından yürütülmektedir.
- Eğlence amaçlı tekneler: Sorumlu yetkili **Danimarka Denizcilik Otoritesi**'dir, ancak piyasa gözetimi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** tarafından yürütülmektedir.
- Deniz ekipmanları: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Denizcilik Otoritesi**'dir.
- Motorlu araçlar ve traktörler: Sorumlu yetkili **Danimarka Karayolu Güvenliği Ajansı**'dır, ancak piyasa gözetimi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** tarafından yürütülmektedir.
- Karayolu dışı mobil makineler: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Çevre Koruma Ajansı**'dır.
- Gübreler: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Tarım Ajansı**'dır.
- Genel Ürün Güvenliği Direktifi kapsamındaki diğer tüketici ürünleri: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Biyositler: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Çevre Koruma Ajansı**'dır.
- Tekstil ve ayakkabı etiketlemesi: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.
- Kristal cam: Sorumlu yetkili ve piyasa gözetimi yetkilisi **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**'dir.

Danimarka'daki piyasa gözetim görevlerinin çoğu, **Piyasa Gözetim Merkezi**'nin başı olan **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** altında toplanmıştır. **Bu merkezi yapı altında var olan "Piyasa Gözetim Komitesi"** çeşitli piyasa gözetim yetkilileri arasındaki işbirliğini koordine eden bir yapı olarak çalışmaktadır.

Piyasa Gözetimi ve Denetimine ürün bazında ayrıntılı bakarsak;

-**Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**, oyuncaklar, kişisel koruyucu ekipman, inşaat ürünleri, aerosol dağıtıcıları, basit ve taşınabilir basınçlı ekipman, makineler, asansörler, teleferik tesisatları, piroteknik maddeler, gazlı cihazlar, ölçüm cihazları, elektrikli ekipmanlar, radyo ekipmanları, düşük voltajlı elektrikli cihazlar, eko-tasarım ve enerji etiketlemesi, lastik etiketlemesi, eğlence amaçlı tekneler, motorlu araçlar ve traktörler, tekstil ve ayakkabı etiketlemesi ve kristal cam dahil olmak üzere geniş bir ürün yelpazesi için sorumlu piyasa gözetim yetkilisidir.

-**Danimarka Çevre Koruma Ajansı**, kozmetiklerin, gürültü emisyonunun, elektrikli ve elektronik ekipmanın, kimyasalların, karayolu dışı mobil makinelerin ve biyositlerin piyasa gözetiminden sorumludur.

-**Danimarka İlaç Ajansı**, tıbbi cihazların piyasa gözetiminden sorumludur.

-**Adalet Bakanlığı**, sivil amaçlı patlayıcıların sorumlu yetkilisidir, ancak piyasa gözetimi Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi tarafından yürütülmektedir.

-**Danimarka Enerji Ajansı**, elektromanyetik uyumluluk direktifi kapsamındaki elektrikli ekipman, radyo ekipmanı ve eko-tasarım ve enerji etiketlemesinin sorumlu yetkilisidir, ancak piyasa gözetimi Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi tarafından yürütülmektedir.

-**Danimarka Karayolu Güvenliği Ajansı**, lastik etiketlemesi ile motorlu araçlar ve traktörlerin sorumlu yetkilisidir, ancak piyasa gözetimi Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi tarafından yürütülmektedir.

-**Danimarka Denizcilik Otoritesi**, eğlence amaçlı tekneler ve deniz ekipmanlarının sorumlu yetkilisidir; ayrıca deniz ekipmanları için sorumlu piyasa gözetim yetkilisidir.

-**Danimarka Tarım Ajansı**, gübrelerin sorumlu yetkilisi ve sorumlu piyasa gözetim yetkilisidir.

-**Danimarka Çalışma Ortamı Otoritesi**, REACH ve Sınıflandırma ve Etiketleme Yönetmelikleri kapsamındaki kimyasal maddeler için Danimarka Çevre Koruma Ajansı ile piyasa gözetim sorumluluğunu paylaşmaktadır.

DANİMARKA PİYASA GÖZETİM KOMİTESİ (MARKET SURVEILLANCE COMMITTEE)

Danimarka'da piyasa gözetiminin koordinasyonu ve stratejik gelişiminden sorumlu merkezi bir organdır.

Kuruluş ve Amaç: Komite, daha açık ve güvenli bir iç pazar oluşturma amaçlı bir eylem planının parçası olarak 2010 yılında Danimarka Hükümeti tarafından kurulmuştur. Temel amacı, Danimarkalı piyasa gözetim otoriteleri arasında artan iletişim ve en iyi uygulamaların paylaşımı yoluyla hem fiziksel mağazaları hem de çevrimiçi perakendeyi kapsayan tutarlı ve etkili piyasa gözetimi sağlamaktır. Ayrıca, AB mevzuatının uygulanmasına ve tatbik edilmesine yardımcı olur ve piyasa gözetim otoriteleri arasında uygun iletişim ve koordinasyonu sağlar.

Odak Noktası: Komite, organik olmayan ürünlere ve hem uyumlaştırılmış hem de uyumlaştırılmamış kurallara tabi olan ürünlere odaklanmaktadır. Komitenin amacı, idari yükü en aza indirirken ve tek pazarda güvenli ürünlerin serbest dolaşımını teşvik ederken en yüksek uyumluluk seviyelerine ulaşmaktır.

Organizasyon: Komite, Sanayi, Ticaret ve Mali İşler Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösterir. Ulusal piyasa gözetim irtibat noktası olarak görev yapan **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi**, komiteye başkanlık eder ve sekreteryayı sağlar. Komite, piyasa gözetimine dahil olan tüm otoritelerin ve ilgili mevzuat kapsamında hareket eden otoritelerin temsilcilerini içerir.

Toplantılar: Komite yılda iki kez toplanır, ancak belirli konulara veya projelere odaklanmak için gerektiğinde tam katılımlı oturumlarda veya daha küçük gruplar halinde de toplanabilmektedir.

Çalışma Programı: Komite, iki yılda bir öncelikleri ve odak alanlarını belirleyen çalışma programı geliştirmekle görevlidir.

Temel Görevler: Komitenin çalışmaları üç ana tema altında toplanır.

-**AB ile ilgili koordinasyon ve Danimarka çıkarlarını savunma:** Bu, yasama çalışmaları ve daha küçük ölçekli AB projeleri de dahil olmak üzere AB düzeyindeki yatay piyasa gözetim girişimleriyle ilgili Danimarka çıkarlarını koordine etmek ve proaktif olarak savunmak görevleri arasındadır.

-Yatay AB kurallarının uygulanması ve tatbik edilmesi: Komite, temsil edilen tüm otoritelerin piyasa gözetimi için çerçeve sağlayan yatay AB kurallarını uygulamak ve tatbik etmek için tek tip ve tutarlı bir politika izlemesini sağlamak amacındadır. Bu da, piyasa gözetimi ve karşılıklı tanıma konusundaki düzenlemeleri de yapmak anlamına gelmektedir.

-Denetimlerde ve kampanyalarda işbirliği ve piyasa gözetiminin geliştirilmesi ve optimizasyonu: En iyi uygulamalar ve yeni teknolojilerin değişimini de içerek şekilde dijitalleşme ve e-ticaret gibi eğilimlere odaklanmak ve tek tip ve etkili risk bazlı piyasa gözetimi sağlamak adına işbirliği yapmak Komitenin görevleri arasındadır. Komite, işletmeler üzerindeki gereksiz idari yükü azaltarak etkili uyumu teşvik etmek için denetim faaliyetleri ve kampanyalar koordine etmekle de görevlidir.

Koordinasyon ve İşbirliği: Komite gümrük otoriteleri de dahil olmak üzere bireysel otoriteler arasındaki işbirliğini teşvik etmek için çalışmaktadır, özellikle e-ticarete ilişkin denetim faaliyetleri ve bu konuya yönelik gerekli koordinasyonun sağlanması için Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi ile Gümrük İdaresi arasında bir işbirliği anlaşması da yapılmıştır.

Üyeler: Komite aşağıdaki kurumlardan üyeler içerir:

Danimarka Enerji Ajansı

Danimarka Sanayi, Ticaret ve Mali İşler Bakanlığı

Danimarka İş Otoritesi

Danimarka Karayolu Güvenliği Ajansı

Danimarka Rekabet ve Tüketici Otoritesi

Danimarka Tarım Ajansı

Danimarka İlaç Ajansı

Danimarka Çevre Koruma Ajansı

Danimarka Patent ve Marka Ofisi

Danimarka Sağlık ve İlaç Otoritesi

Danimarka Denizcilik Otoritesi

Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi

Danimarka Gümrük İdaresi

Danimarka Ulaştırma, İnşaat ve Konut Otoritesi

Komitenin amacı, tüketicileri tehlikeli ürünlerden korurken aynı zamanda tek pazarda güvenli ürünlerin serbest dolaşımını teşvik etmektir.

Gümrük Kontrolleri

Danimarka'daki piyasa gözetim otoriteleri ile Gümrük İdaresi arasındaki işbirliği, **AB dışı ülkelerden gelen ürünlerin** Danimarka pazarındaki ürünlerle aynı düzeyde piyasa gözetimine tabi tutulmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu işbirliği özellikle **yüksek riskli ürünlerin çoğunun AB dışından gelmesi** nedeniyle önemlidir.

Danimarka Gümrük İdaresi, **AB dışı ülkelerden gelen sevkiyatları denetleme ve yasa dışı ürünlere el koyma yetkisine** sahiptir.

Bilgi Paylaşımı: Piyasa gözetim otoriteleri, Gümrük İdaresi'ne belirli ürünler, üreticiler veya ithalatçılar için risk profilleri oluşturmasını teminen bilgi sağlamaktadır.

Komite Üyeliği: Gümrük İdaresi, **Piyasa Gözetim Komitesi'nin daimi bir üyesidir.** Bu durum, Gümrük İdaresi ile piyasa gözetim otoriteleri arasında **sürekli diyalog, deneyim alışverişı ve fikir geliştirme** imkanı sağlamaktadır.

İşbirliği Anlaşmaları: Gümrük İdaresi ile bireysel piyasa gözetim otoriteleri arasındaki işbirliği, **işbirliği anlaşmaları aracılığıyla** resmileştirilmektedir.

E-ticarete Odaklanma: Dijitalleşme ve e-ticaretin artan önemi nedeniyle, **AB dışı ülkelerden gelen güvenli olmayan ürünlere yönelik çevrimiçi kontrolleri ve denetimleri iyileştirmeye** yönelik işbirliğine giderek daha fazla önem verilmektedir. **Ulusal e-ticaret gözetimi çabalarını koordine etmek için Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi ile Gümrük İdaresi arasında özel bir işbirliği anlaşması** bulunmaktadır.

Özetle, Danimarka'daki ulusal piyasa gözetim otoriteleri ile gümrük otoriteleri arasındaki işbirliği, AB dışından gelen potansiyel olarak tehlikeli ürünlerin akışını kontrol etmek ve hem çevrimiçi hem de fiziksel pazarların etkili bir şekilde izlenmesini sağlamak için çok önemlidir.

Hızlı Bilgi Değişim Sistemi - Safety Gate (RAPEX): Gıda dışı tehlikeli ürünler için bir hızlı uyarı sistemi olan RAPEX ağı, Danimarka'da **Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresi** aracılığıyla faaliyet gösterir. Bu sistem, tehlikeli ürünler hakkında hızlı bilgi paylaşımını sağlar.

ICSMS Bilgi Sistemi: Piyasa gözetim faaliyetleri ve uygunsuz ürünler hakkındaki bilgileri içeren bir bilgi ve iletişim sistemi olan ICSMS'in ulusal irtibat noktası Danimarka Güvenlik Teknolojisi İdaresidir. Tüm piyasa gözetim otoriteleri bu sistemi kullanmakla yükümlüdür.

Piyasa Gözetim Faaliyetleri:

Reaktif Piyasa Gözetimi: Kazalar, uygunsuzluk raporları veya tüketici şikayetleri gibi olaylara dayalı olarak başlatılır.

Proaktif Piyasa Gözetimi: Risk bazlı verilerle planlanan ve çevrimiçi satışlara odaklanan denetimleri içerir.

İletişim Girişimleri: Piyasa gözetim otoriteleri, **kamuoyunu yetki alanları ve piyasadaki tehlikeli ürünler hakkında bilgilendirme** yükümlülüğüne sahiptir. Bu, çeşitli platformlar aracılığıyla yapılır ve işletmelerin kurallara uyum sağlamasına yardımcı olmayı hedefler.

Uluslararası İşbirliği: Danimarka piyasa gözetim otoriteleri, **uluslararası işbirliğine büyük önem vermektedir.** Bu işbirliği, piyasa gözetimine daha birleşik bir yaklaşım sağlamayı ve ortak bilgi sistemleri aracılığıyla tehlikeli ürünler hakkında farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır. RAPEX, CIRCA, ICSMS, EUPCN, RIF, ADCO ve PROSAFE gibi platformlar aracılığıyla işbirliği yapılmaktadır.

Özetle, Danimarka'daki piyasa gözetimi ve denetimi, işbirliği, risk bazlı yaklaşımlar ve e-ticaret gibi ortaya çıkan zorluklara odaklanan bir yapı üzerine kurulmuştur. Aktörler de, değişen piyasa koşullarına uyum sağlamak ve sürekli etkinliği artırmak için denetimler, faaliyetler, yeni mevzuat ve teknoloji arasındaki işbirliği ile bu organik yapıya destek vermektedir.